

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0419U003694

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-08-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овчинникова Юлія Юріївна

2. Ovchynnykova Yuliia Yuriivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 02-07-2019

Спеціальність за освітою: Біологія

Місце роботи здобувача: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, 21, м. Вінниця, Вінницький р-н., Вінницька обл., 21021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.371.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, 12, м. Київ, Київська обл., 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, 12, м. Київ, Київська обл., 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Повне найменування юридичної особи: Комунальний вищий навчальний заклад "Вінницька академія неперервної освіти"

Код за ЄДРПОУ: 02139682

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 13, м. Вінниця, Вінницький р-н., Вінницька обл., 21050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35

Тема дисертації:

1. Науково-методичні основи оптимізації екологічної мережі Східного Поділля
2. Scientific and methodical basis of the ecological network optimization of Eastern Podilia

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук за спеціальністю 03.00.16 «Екологія». – КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти» Міністерства освіти і науки України, Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України, Київ, 2019. Для збереження БР Східного Поділля запропоновано вдосконалену схему структурнофункціональної оптимізації РЕМ. Загальна площа її структурних елементів (КТ, ЕК, БТ і ВТ) складає 884 087,53 га, що становить 33,37% від загальної площі території регіону. Основними її структурними елементами є 16 ЕК (площею 688 487 га – 25,98% від загальної площі): 3 національного (складові Бузького, Дністровського, Південноукраїнського – 306 406 га – 11,56% від загальної площі), 6 регіонального (222 985 га – 8,41%) і 7 локального рівня (159 096 га – 6%), вздовж яких визначені природні ядра (біоцентри), функціонування яких забезпечують 24 КТ (заповідні об'єкти) – 1 міжнародного, 3 національного, 9 регіонального і 11 локального рівня (площею 123 557,93 га – 4,66% від загальної площі), визначені 60 ВТ (72 042,6 га, що становить 2,71%) і буферні зони, площею біля 200 тис. га. Структурнофункціональні особливості розподілу 439 об'єктів природнозаповідної мережі Східного Поділля площею 66 730,48 га і рівнем заповідності 2,52% у вимірі біогеографічної системи свідчать, що вона не є оптимальною. Для цього треба створити біоцентрично-мережову, географічно-репрезентативну мережу заповідних об'єктів, зважаючи на геоботанічне, фізико-географічне, лісотипологічне й агроєкологічне районування України. Для реалізації завдань збереження біорізноманіття регіону треба провести оптимізацію землекористування. З огляду на екологонебезпечну розораність його земель (65,2%), її рекомендовано скоротити в середньому на 22,8%. Зменшення частки орних земель потрібно здійснювати шляхом вилучення сильно еродованих і малопродуктивних земель. Значну їх частину з крутизною схилів більше 70 необхідно відвести під заліснення, що сприятиме збільшенню лісистості території в середньому до 19–20%. Іншу частину вилучених орних земель з крутизною схилів менше 70 потрібно відвести під залуження, що дасть можливість збільшити частку пасовищ і сіножатей до 18–19%. Застосування цих оптимізаційних заходів дасть змогу збільшити частку екологічно стійких угідь з 29,4 до 45,49% та істотно розширити екостабілізаційну і соціальноекономічну роль екомережі. Основним шляхом реалізації РЕМ є подальша оптимізація ПЗФ – створення нових заповідних об'єктів (трансбіосферний резерват «Дністерський каньйон» спільно з Молдовою), виділення для них меж в природу. Оптимізація і реалізація РЕМ потребує «гармонійного вписання» її в «Генеральну схему планування території Вінницької області», забезпечення якісно нової раціональної організації території.

2. Thesis for a candidate degree in Biology in specialty 03.00.16 “Ecology”. – Communal Higher Educational Institution “Vinnytsia Academy of Continuing Education” of the Ministry of Education and Science of Ukraine, Institute of Agroecology and Environmental Management of the National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine, Kyiv, 2019. In order to achieve the objectives of preserving biodiversity of the region, the optimization of land use should be carried out. Taking into account the ecologically dangerous cultivation of its lands (65.2%), it is recommended to reduce it by an average of 22.8%. Reducing the share of cultivated land should be done by removing highly eroded and unproductive land. A significant part of them with steep slopes greater than 70 need to be allocated under forging, which will increase the forests of the territory by an average of 19–20%. Another part of the withdrawn cultivated land with steepness of slopes less than 70 should be allocated under the pasture, which will enable to increase the share of pasture and grassland to 18–19%. The application of these optimization measures will allow to increase the share of environmentally sustainable lands from 29.4 to 45.49% and significantly expand the ecosystem and socioeconomic role of the econetwork. The main way of implementing the REN is further optimization of the NRF – the creation of new protected objects (the Transbio Reserve «Dniester Canyon» in conjunction with Moldova), the allocation of boundaries in their nature. Optimization and implementation of REN requires its “harmonic insert” into the “General scheme of planning the territory of the Vinnytsia region”, providing a qualitatively new rational organization of the territory.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мудрак Олександр Васильович

2. Mudrak Oleksandr Vasylovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коніщук Василь Васильович

2. Konischuk Vasyl Vasylovych

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.05, 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гальченко Надія Павлівна

2. Halchenko Nadiia Pavlivna

Кваліфікація: к. б. н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Фурдичко Орест Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Фурдичко Орест Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.

